UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Generalis Totivs Sacri Ordinis Clericorvm Canonicorvm Historia Tripartita

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

VII. De Continuatione Canonicorum Regularium in monasterio Frigdionario vsq[ue] ad Bonifacium IX. sub quo illius reformatio est inchoata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Visual Library

bus, & à cõi Lucenſi monaſterio Frigdionario conceſſas autoritate Apoſtolica confirmat, incipit: *Alexander Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei dilectis filijs Priori, & fratribus Monaſterij de Friſonaria Lucanæ Diœceſis ſalutem, & Apoſtolicam benedictionem. Solet annuere Sedes Apoſtolica.* Secundum datum fuit Viterbij per manum Magiſtri Iordani idibus Maij, per quod ordinem canonicum in dicto monaſterio inſtitutum firmat, & perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter præcipit obſeruari, locum, & canonicos, & omnia illorum bona ſub immediata ſedis Apoſtolicæ protectione recipit; quæ bona diſtinctis nominibus exprimit, à ſolutione decimarum liberat, laicos à ſeculo fugientes recipere indulget, diſceſſum à loco poſt emiſſam profeſſionem ſine Prioris licentia prohibet; officia diuina tempore Generalis interdicti clauſis ianuis, non pulſatis campanis celebrare permittit; Chriſma, oleum ſanctum, &c. à Diœceſiano, vel eo nolente, ab alio quocunque Epiſcopo Catholico recipere permittit, vt nullus intra fines Parochiæ capellam, ſiue oratorium ſine canonicorum licentia ædificare poſſit, præcipit: nouas exactiones ab illis, & illorum bonis fieri prohibet: ſepulturam in eorum Eccleſia, vel monaſterio liberam eſſe iubet: decimas ad Eccleſiam ſpectantes, & à laicis detentas redimendi facultatem concedit: Electionem noui Prioris à capitulo monaſterij fieri mandat: vt nullus intra monaſterium, vel grangias, & bona monaſterij rapinam facere præſumat, ignem apponere, ſanguinem fundere, vel hominem capere, aut aliquam violentiam exercere, diſtrictè iubet: omnia Romanorum Pontificum, Regum, & Principum priuilegia eidem monaſterio conceſſa autoritate apoſtolica confirmat, incipit: *Alexander Epiſcopus, &c. Religioſam vitam.* Tertium datum Viterbij 2. calendas Maij, quo ad inſtantiam prædicti militis Marcoaldi libertates, & priuilegia monaſterio, & canonicis à prædeceſſoribus Pontificibus, & Regibus conceſſa confirmat, incipit: *Volentes Eccleſiæ veſtræ &c.* quæ per extenſum videri poſſunt in libro Indultorum congregationis Lateranenſis pag. 165. & ſequentibus.

V. VNde verò accepti canonici per præfatum militem Marcoaldum in monaſterio Frigdionario locati, ex actis capitularibus eiuſdem monaſterij ſtatim recitandis conſtat euidentiſſimè; ſiquidem Priore monaſterij cedente, vel decedente, mos erat canonicis Frigdionarijs, ex capitulo S. Frigdiani Lucenſis, vel alterius monaſterij dictæ congregationis Priorem deligere; vnde conſequens, Frigdionarios, & S. Frigdiani canonicos eoſdem prorſus extitiſſe. Quanquam veriſſimum et cenſeri debeat, quod Ticinenſis in Propugnaculo par. 4. cap. 8. ſcribit; *Succedente verò tempore ſub Alexandro IV. huius nominis à nobili milite Lucenſi Marcoaldo de Malpilis fuit tertio loco reſtaurata (ſcilicet Eccleſia S. M. de Frigdionaria) anno videlicet 1250. eiſdem adhuc regularibus canonicis ibidem exiſtentibus, vt patet ex Originalibus indultis, & priuilegijs eiuſdem Alexandri IV.* Nam verba priuilegiorum apertè hanc veritatem præ ſe ferunt, cum priuilegia ipſis canonicis, & eorum monaſterio à Summis Pontificibus Alexandri prædeceſſoribus, Regibus, & Principibus collata, idem Alexander ſua autoritate confirmauerit.

Vixit autem præfatus Marcoaldus in Monaſterio Frigdionario cum canonicis aliquot annis, vbi ſancto fine tandem in Domino quieuit, in arca lapidea, quæ ante fores Eccleſiæ in paruo clauſtro viſitur, cum hoc Epitaphio tumulatus, quod tamen ante illius obitum regulares canonici poſuerant, videlicet:

MARCOALD MALPILI INSIGNI EQVITI
POST PRIMAM AB ILL. MATILDA
RESTITVTAM CANONICI ORD.
VETVSTATEM
FVNDATORI SECVNDO
CANONICI REG. BENEF. ACCEP. MEMORES
POSVERVNT AN. D. MCC. L. III.

CAPVT SEPTIMVM.

De continuatione Canonicorum Regularium in monaſterio Frigdionario, vſq; ad Bonifacium IX. ſub quo illius reformatio fuit inchoata.

POſt Alexandrum IV. vſque ad Bonifacium IX. ſub quo I.
ipſius monaſterij reformatio eſt cœpta, nimirũ ann. MCDI. perſtitiſſe in eodem monaſterio canonicos regulares, nunquam interrupto tramite ſucceſſionis, ſequentibus documentis authenticis ſic probatur. Nam anno MCCLXXII. Gregor. X. Priori, & fratribus Eccl. S. Mariæ de Friſonaria ſequens priuilegium indulſit;

Gregorius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei dilectis filijs Priori Eccleſiæ S. Mariæ de Friſonaria, eiuſque fratribus tam præſentibus, quàm futuris regularem vitam profeſſis in perpetuum. Religioſam vitam eligentibus Apoſtolicum conuenit adeſſe præſidium, ne fortè cuiuslibet temeritatis incurſus, aut eos à propoſito reuocet, aut robur (quod abſit) ſacræ Religionis infringat. Ea propter dilecti in Domino filij, veſtris iuſtis poſtulationibus clementer annuimus, & Eccleſiam S. Mariæ de Friſonaria Lucanæ diœceſis, in qua diuino eſtis obſequio mancipati, ad inſtar fel. rec. Alexandri Papæ IV. prædeceſſoris noſtri ſub B. Petri & noſtra protectione

ſuſci-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſuſcepimus,& præſentis ſcripti priuilegio cōmunimus. In primis ſiquidem ſtatuentes, vt ordo canonicus, qui ſecundum Deum, & B. Auguſtini regulam in eadem Eccleſia inſtitutus eſſe dignoſcitur, perpetuis ibidem temporibus inuiolabiliter obſeruetur. Præterea quaſcunq; poſſeſſiones, quæcunque bona dicta Eccleſia impræſentiarum iuſte,& canonicè poſſidet, aut in futurum conceſſione Pontificum, largitione Regum, vel Principum, oblatione fidelium, ſeu alijs iuſtis modis, præſtante Domino,poterit adipiſci,firma vobis, veſtriſque ſucceſſoribus, & illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis, locum ipſum,in quo prædicta Eccleſia ſita eſt cum omnibus pertinentijs ſuis annuum redd. tum mediorum bladi,quem habetis de terra ſita ad Pontem S.Donati, in loco qui dicitur Pinzara,cum terris,pratis, vineis, nemoribus, vſuagijs,& paſcuis in boſco,& plano,in aquis, & molendinis,in vijs,& ſemitis, & omnibus alijs libertatibus,& immunitatibus ſuis,&c. reliqua ſequuntur vt in priuilegio Alexand.IV. Datum apud Vrbem veterem per manum magiſtri Iononi Lecacorui S.R.E.Vicecancellarij, nonis Octob. indict.1. Incar.Dom.1272. Pontificatus D.Gregorij Papæ X.anno 1.

Anno MCCCVI.indict.4.8.calend.Iulij ſequens inſtrumentum per Priorem,& canonicos S.Mariæ de Frigdionaria confectum inuenitur ſic. In Chriſti nomine amen. Ven.P.Lucas Prior capituli,& conuentus Eccl.S. Mariæ de Frigdionaria, cum conſenſu,& voluntate ſuorum canonicorum, & d. capituli,& conuentus videlicet Fr. Viuiani, F.Franciſci, F.Lini, F.Angeli,Fratris Marci, Fratris Auguſtini,F. Gregorij,F.Petri,F.Lini,F.Gratiæ, F. Benedicti,& F. Vgbi,cum ad præſens ibi plus non ſint,& ipſi fratres,& canonici,vnà cum Priore conſentientes,ſibi inuicem pro ipſo capitulo,& conuentu prouiſa,& bene cogita vtilitate dicti capituli, & conuentus &c.

Anno MCCCXXXVII. fuit factum ſequens Decretum per DD. Antianos ciuitatis Lucenſis,quod habetur in Archiuis. & libris authenticis eiuſdem ciuitatis videlicet MCCCXXXVII. exiſtente Luca ſub dominio DD. de la Scala fuit factum decretum per DD. Antianos, quorum nomina ſunt infra ſcripta, Brexianus Honeſti, Cecius Pieri, Iuſtus Bettini, Gerardus Lazarij, Nuncius Bletius,Lemmus Catrignella,Banducius della grotta, Colucius Boncaſochi,Saulus Sauli, Nellus de Monte Claro, cuius decreti verba ſunt hæc: Conſiderantes honeſtam vitam,& benignam conuerſationem,quam canonici regulares monaſterij S. Mariæ de Frigdionaria ſeruant in ordine S.Auguſtini, & conſuetudinem diutius in his obſeruatam,ordinauerunt, quod habeant fœnum,& ligna,& alia neceſſaria pro ipſis religioſis canonicis,qui negotia Monaſterij Lucæ exercent.

ANno MCCCXXXVIII. Vicarius, & canonici monaſt. S. Mariæ de Friſonaria ad ſequentem electionem deuenerunt, videlicet. In nomine Domini amē.ann. Nat.Dom.MCCCXXXVIII. indict.6.die 1.menſis Maij conuocato capitulo Eccleſiæ monaſterij de Friſonaria de mandato fratris Donati Subprioris dicti loci,in Eccleſ. S.Mariæ prædictæ,videlicet in naue d.Eccleſiæ ad ſonum campanellæ, more ſolito,coram me notario infra ſcripto,& fratre Benedicto, & fratre Deodato fratribus conuentus d.Eccleſiæ teſtibus ad hoc vocatis,& rogatis.Frater Michael d. ordinis & conuentus olim Prior,dicti ordinis,& conuentus loci,pro anno proximè præterito incœpto in calend. Maij, dicto anno finito prædictis cal. Maij. MCCCXXXVIII. indict.prædicta,dicto ſuo officio,& omnibus dependentibus ab eo in manibus dicti Subprioris, præſentibus fratribus Angelo, Petro, Bartholomæo, Gerolamo,& Franciſco, more ſolito ſecundum formam conſtitutionum dicti loci expreſſe prædicto Prioratui renunciauit.

Vacante Eccleſia S.Mariæ de Friſonaria Lucanæ diœceſis per renunciationem Fratris Michaelis olim Prioris dicti loci, congregato capitulo conuentus ipſius Eccleſiæ,ad quos de iure electio Prioris facienda pro tempore dignoſcitur pertinere, ad ſonum campanellæ, vt moris eſt,in quo capitulo interfuerunt infraſcripti fratres videlicet Fr.Donatus Subprior,F. Angelus, F.Petrus,F.Donatus,F.Bartholomæus,F.Michael,F. Gerolamus,F.Franciſcus,volentes ipſi fratres & capitulum, eorum Eccleſiam ob vacationem diuturnam debere incidere in ſpiritualibus,vel temporalibus in aliquam læſionem,S.Spiritus inuocata gratia,cœperunt ſimul tractare, ad electionem Prioris futuri, & prædictus Subprior expoſuit coram eis dicens. Nos ſumus hic,vt prouideamus Eccleſiæ noſtræ,& capitulo noſtro de Priore; ſed ſunt plures formæ ſtatutæ,per quas poſſumus,& debemus,& tenemur procedere ſcilicet per formam ſcrutinij,& alijs modis, deliberent igitur modum, per quē vultis,& placet vobis, procedere ad electionem faciendam de futuro Priore, qui Subprior, & fratres omnes deliberauerunt, diligenti prahabita inter ſeſe communi concordia,& voluntate,& nemine diſcordante, & reſpondente:& dixerunt communiter, & concorditer ſe velle procedere ad electionem prædictam per formam ſcrutinij. Acta ſunt hæc omnia in Capitulo dictorum fratrum,videlicet in naui dictæ Eccleſiæ coram fratre Benedicto,& fratre Deodato, dicti conuentus teſtibus ad hæc vocatis,& rogatis. anno Nat.Dom.1338.indict. 6.die 1.menſis. Maij.

Poſthac ſupradictis anno,& indictione, & die,& loco,& teſtibus ſupradictis, frater Donatus Subprior ſupradictus coram dicto capitulo,& fratribus expoſuit dicens: Nos deliberauimus procedere ad electionem futuri Prioris per formam ſcrutinij, vnde debemus etiam eligere de nobis duos vel tres fide dignos de dicta electione ſcrutatores, qui vota ſingulorum fratrum ſecretè, & ſigillatim exquirant. qui Subprior,& fratres omnes communi concordia elegerunt fratrem Angelum,& fratrem Bartholomæum ſupraſcriptos dictæ Eccleſiæ dictæ electionis, & votorum fratrum ſcrutatores,vt ſecretò,& ſingillatim vota cunctorum exquirant,& in ſcriptis redacta debeant publicare. Poſt hæc ſupradictis anno,& indictione, & die in dicto loco coram me notario,& teſtibus ſupraſcriptis,per dictos ſcrutatores perſcrutatis votis ſingulorum fratrum ſecretò, & ſigillatim, ex prædictis fratribus numero qua-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tuor, videlicet frater Bartholomæus, frater Michael, frater Gerolamus, & frater Franciſcus conuenerunt in fratrem Donatum ſupraſcriptum dicti capituli, & conuentus. Alij verò conuenerunt in diuerſos alios, videlicet frater Angelus in fratrem Raynerium canonicum S. Frigdiani, & frater Donatus in fratrem Bartholomæum, & frater Petrus in fratrem Bartholomæum. Demum incontinenti publicato ſcrutinio, habita collatione numeri ad numerum, electi ad electum, meriti ad meritum, prædictus frater Angelus implorata S. Spiritus gratia, ad honorem Dei, & beatæ Mariæ ſemper Virginis, & Domini Summi Pontificis, & Domini Epiſcopi Lucani Epiſcopatus, ad pacificum ſtatum dictæ Eccleſiæ, capituli, & conuentus, & vice, & nomine illorum, qui conuenerunt in dictum fratrē Donatū, coram capitulo, & conuentu dictorū fratrū, & de volūtate illorū, elegit dictū fratrē Donatū in Priorē dictæ Eccleſiæ, capituli, & conuentus fratrum, in quem maior, & ſanior pars totius Capituli, & conuentus conuenerat: quam electionem ab inſtanti ſolemniter publicauit coram dicto Capitulo, & fratre Donato ſupradicto in capitulo ſupraſcripto, coram me Notario, & teſtibus ſupraſcriptis, ad hæc præſentibus, & rogatis, & vocatis &c.

Et Ego frater Iacobus de Luca dicti conuentus Imperiali autoritate Iudex, & notarius, ſupraſcriptis omnibus interfui, & ea omnia publicè rogatus expreſſi, & meo ſigno ſolito, & nomine publicaui.

III. ANno MCCCXXXXV. Ijdem canonicì, & capitulum ſanctæ Mariæ de Friſonaria coram ſupradicto notario publico, & rogato, ad ſequentem electionem deuenerunt videlicet.

In nomine Domini Amen. Vacante Eccleſia, & loco S. Mariæ de Frigdionaria, ordinis S. Auguſtini, Lucanæ diœceſis Priore, per renunciationem fratris Donati, olim Prioris dictæ Eccleſiæ, & loci, vt de ipſius renunciatione conſtat, publicè ſcripta manu mei notarij infraſcripti, anno & indictione infraſcriptis, die 1. præſentis menſis Maij, congregato capitulo, & conuentu Fratrum dicti loci ad ſonitum campanellæ, more ſolito, ſubtus porticum dictæ Eccleſiæ, ad capitulum, in quo loco conſueuerunt congregari, per fratrem Gerolamum Subpriorem dicti capituli, & conuentus, in quo interfuerunt omnes infraſcripti fratres, videlicet frater Gerolamus Subprior, frater Donatus prædictus, frater Michael, & frater Laurentius pro ſe, & fratre Bartholomæo, fratre conuentus, & capituli, ex commiſſione ipſi facta &c. Acta ſunt hæc omnia in ſupraſcripto capitulo, & loco, ſub anno Natiu. Dom. 1345. indict. 13. die 12. Menſis Maij, coram fratre Deodato, & fratre Ioanne Conuerſis dicti loci, & dictæ Eccleſiæ, teſtibus ad hæc vocatis, & rogatis &c.

Poſt hæc ſupraſcripto ann. indict. & die. in ſupraſcripto lo. o, coram me notario, & teſtibus ſupraſcriptis, perſcrutatis votis ſingulorum fratrum ſecretò, & ſigillatim ex prædictis fratribus numero tres hoc modo, videlicet frater Gerolamus Subprior prædictus pro ſe ipſo, & ēt ex commiſſione ſibi facta ad dictam electionem faciendam, & pro dicta electione facienda à dictis fratribus Donato, & Michaele, pro ipſis fratribus, & vtroq; eorum, vt conſtat manu mei notarij infraſcripti, & ad omnia alias facienda, quæ ad prædicta, & infraſcripta ſpectare noſcuntur, conuenit in fratrem Michaelem ſupraſcriptum, fratrem dicti capituli, & conuentus. Alij verò in diuerſos alios conuenerunt, videlicet frater Laurentius pro ſe tantum, conuenit in fratrem Bartholomæum ſupraſcriptum fratrem dicti capituli, & conuentus: ex commiſſione verò ſibi fratri Laurentio facta, vt dixi, à dicto fratre Bartholomæo ægritudine grauato, qua intereſſe non potuit ad prædicta, & alia omnia infraſcripta facienda, idem frater Laurentius ex commiſſione prædicta conuenit in fratrē Mathæum, fratrem conuentus, & loci, & ordinis Fratrum de Caſtrofranco Vallis Arni, Lucanæ diœceſis &c. Acta ſunt hæc omnia in loco dicto Friſonaria ſubtus porticum dictæ Eccleſiæ, & clauſtri, coram &c.

Qui autem fuerint fratres conuentus de Caſtro Franco Vallis Arni, & cuiuſnam ordinis, vel inſtituti, habes ex ſequenti inſtrumento confirmationis, electionis Prioris dicti conuentus factæ per R. D. Epiſcopum Lucenſem, ex Archiuis curiæ Epiſcopalis Lucenſis in forma authentica nuper extracto, videlicet:

In nomine Domini Amen. Continetur in libro nuncupato, liber Regiſtri Collationum, & inſtitutionū beneficiorum, diſpenſationum &c. incæpto de ann. 126. & proſecuto vſq; ad ann. 1379. ſcripto, compoſito, & ordinato per egregios viros DD. Notarios, & Cancellarios dictæ curiæ, tunc temporis ſigno † inter cæteram dicto libro contenta, ſub ipſius libri fol. 99. extant infraſcripta videlicet.

Paulus de Gabrielibus Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia Lucenſis Epiſcopus Vniuerſis, & ſingulis, præſentes literas in formam publicā inſpecturis ſalutē in Domino ſempiternam. Vniuerſitati noſtræ tenore præſentium facimus manifeſtum, quod vacante regulari, & collegiata canonica S. Mariæ Magdalenæ de Caſtro Franco, Lucanæ diœceſis ordinis S. Auguſtini per mortem venerabilis viri D. Andreæ Ormauetti vltimi Prioris euſdem, qui extra Romanam Curiam diem clauſit extremum per dilectum nobis in Chriſto filium D. Petrum Ciuti de . . . . nobis extitit præſentata quædam electio de ipſo facta per religioſum, & honeſtum virum D. Robertum Nicoluccij canonicum dictæ Eccleſiæ, necnon in hac parte commiſſarium, ad hoc ſpecialiter deputatum, & conſtitutum per canonicos, capitulum, & conuentum canonicæ ſupraſcriptæ, prout de prædicta commiſſione, & electione latius continetur in publicis inſtrumentis inde confectis, manu quondam Bindi de Podiobonci publici Notarij factis, & rogatis anno Domini ab ipſa Incarn. 1379. indict. 2. ſecundum curſum, & conſuetudinem Florentiæ, tempore ſanctiſſ. Patris D. Vrbani diuina prouidentia Papæ VI. die 6. menſis Septembris, ac per ipſum reuerenter expoſitum, quod dictæ electioni ſuum præbuit aſſenſum, eamq; pariter acceptauit, prout nobis per publica inſtrumenta manu ſupraſcripti Notarij publici demonſtratur. Quare nobis humiliter ſupplicauit, vt electionem, & acceptationem prædictas recipere, & admittere, ipſumq; in

dictæ

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

dicta canonica Eccleſiæ ſupraſcriptæ Priorem confirmare, & alia facere, quæ ad prædicta requiruntur, gratiosiſſimè dignaremur. Nos igitur volentes &c. Porro dictos canonicos, & conuentum S. Mariæ Magdalenæ de Caſtro Franco eiuſdem fuiſſe inſtituti, & congregationis cum canonicis ſancti Frigdiani, patet ex bullis Leonis Papæ X. quibus dictum monaſterium tanquam membrum Monaſterij, & congregationis S. Frigdiani noſtræ congregationi Lateranenſi cum ſuo capite fuit vnitum, quod nunc etiam per Dei gratiam tenemus.

Ex prædictis verò electionibus liquet, eiuſdem prorſus inſtituti fuiſſe canonicos Frigdionarios ante reformationem cum canonicis S. Frigdiani, & S. Mariæ Magdalenæ membri congregationis Frigdianæ: quandoquidem liberum erat eiuſdem Frigdionarijs ſuos Priores de gremio capitulorū dictorū monaſteriorū, quēadmodū de proprio capitulo ſibi deligere: quāquā Frigdionarij ex vi ſuarū conſtitutionū Priores annuales deligerēt, cōtra quā illi S. Frigdiani facerēt, qui Priores perpetuos eligebant. Acta ſupradictarū electionum habētur in Archiuis d. monaſterij Frigdionarij, cum alijs multis charactere vetuſtiſſimo exarata, qui vt legi poſſunt, quæ fide oculata vidi.

IV. ANno MCCCLXXXII. Reuerendiſſimus D. Epiſcopus Lucenſis per ſuum Vicarium viſitauit monaſterium, & canonicos ſanctæ Mariæ de Friſonaria. Cuius viſitationis exemplum authenticum ab originali nuper extractum, & ad me tranſmiſſum ſic habet:

In nomine Domini Amen. Continetur in libro intitulato, Liber Primæ Viſitationis Eccleſiarum, Hoſpitalium, & monaſteriorum ciuitatis, & Diœceſis Lucenſis facta à R. P. D. Antonio Epiſcopo Lucano ſua auctoritate ordinaria anno Domini 1382. ſigno littera S. exiſtentis in Archiuo inferiori Curiæ Epiſcopatus Lucenſis ſub cuſtodia egr. DD. Notariorum dictæ Curiæ inter cætera in dicto libro contenta ad fol. 66. extant infraſcripta, videlicet:

Viſitatio monaſterij ſanctæ Mariæ de Frigdionaria dictæ Plebatus die 4. Iulij 1382.

D. Lippus viſitator ſupradictus accedens ad dictum monaſterium viſitationis cauſa, & conſtitutus coram ſi fratribus Tomeo Graſini Priore, & Aluyſio, & Andrea, inquiſiuit, & vidit paramenta, & libros, & calices, & altaria, & inuenit ea omnia bene diſpoſita, & interrogatus Prior, quo titulo, & iure tenet dictum Prioratum, dixit, ex collatione, & prouiſione D. Lucenſis Epiſcopi, iam ſunt quatuor anni, & vltra. & dixit interrogatus, quod ipſe fecit profeſſionem in dicto monaſterio, iam ſunt 35. anni, & quod ſunt de ordine ſancti Auguſtini, & ſub regimine D. Epiſcopi Lucenſis, & quod ſeruat regulam quantum poteſt: ſed quia non habet conuentuales ſufficientes, non poteſt tenere regulam, vt debet: & quod omnes viuunt in communi, & quod omnes ſunt fratres ſibi obedientes. & dixit interrogatus, quod frater Aluyſius Schiattæ ſupraſcriptus fuit de ordine Minorum per multos annos: tamen antequam intraret ordinem Minorem, fecerat profeſſionem in dicto monaſterio de Frigdionaria: & examinatus de officio, & alijs repertus omnino idoneus, & expertus in ſpiritualibus, & temporalibus propter guerras, & incurſus ſtratarum monaſterium recepit multa incendia, & damna, & ſpolia, & quod habet in redditibus circa XIV. modios grani, & curros III. vini, & modium de oleo: & quod eſt in debito florenorum XVI. auri diuerſis perſonis.

Et dixit, quod ipſe non poteſt ſcire conſcientiam dicti fratris Aluyſij, quia nunquam fuit ſibi confeſſus peccata, nec petijt ab eo licentiam alij confitendi.

Frater Thomas Pinelli de Luca dixit interrogatus, ſe emiſiſſe profeſſionem in dicto monaſterio, iam ſunt anni XVIII. & non habet ordinem clericalem, & quod ipſe eſt obediens ſuo Priori, & quod dictus frater ſe bene gerit: tamen frater Aluyſius eſt rebellis, & inobediens ſuo Priori, & excommunicatur, & recalcitrat ſæpius, & fornicatur, & eſt petra ſcandali, & fuit frater Minorum, nec vult ſurgere in matutino, quamuis vocetur à Priore.

Frater Aluyſius Schiattæ ſupraſcriptus interrogatus dixit, ſe emiſiſſe profeſſionem ſub regula S. Auguſtini per ſex annos, & poſtea ſe contuliſſe ad ordinem Minorum, ibique emiſiſſe profeſſionem, & ſtetiſſe per tres annos non petita, vel obtenta licentia à Priore dictæ Eccleſiæ, ita quod poſtea conſcientia punctus redijt ad priorem ſtatum in dicto monaſterio.

Qui D. Viſitator monuit eum ſub excommunicationis pœna, quod hinc ad 15. dies ſe præſentet coram D. Epiſcopo cum ſuis iuribus.

Fuit examinatus de officio, & de Canone, & Cantu, & inuentus eſt penitus ignorans, & idiota, & neſcit legere: & monuit eum ſub pœna excommunicationis, quod non celebret miſſam ſine licentia D. Epiſcopi, &c.

Hinc vides, in dicto monaſterio vſque ad annum 1382. ſtetiſſe canonicos regulares ſub obedientia Prioris, licet numero canonicorum ſatis imminuto, & monaſterio in bonis temporalibus plurimum deteriorato, propter cauſas explicatas, ac etiam contra priuilegium Alexandri IV. ſub iuriſdictione, & viſitatione Ordinarij conſtituto. Profuit tamen ipſi monaſterio non parum huiuſmodi viſitatio, nam ex tunc cœpit tum numero Canonicorum augeri, tum etiam in bonis temporalibus aliqualiter meliorari. Huc fortaſſe illud tendit, quod Archiepiſcopus Florentinus in 2. parte ſuæ hiſtoriæ tit. 15. cap. 16. in fine, & capite 23. §. 2. in princ. ſcribit, circa annum Domini 1380. reformationem Canonici ordinis in hoc monaſterio inchoatam, quod de reformatione facta per epiſcopum Lucenſem, non de alia facta per Venerabiles viros Bartholomæum Columnenſem, Leonem de Carate, Thadæum de Binaſco, & alios, de quibus infra, verum eſſe poteſt.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

V. ANno MCCCXCI. Reuerendiſſimus Pater, & Dominus Fr. Ioannes Epiſcopus Lucenſis conceſſit Priori, & Canonicis S. Mariæ de Friſonaria pro ſe, & illorum ſucceſſoribus in perpetuum Eccleſiam, ſiue Capellam ſimplicem ſancti Dalmatij intra ciuitatem Lucenſem ob cauſas in inſtrumento donationis explicatas, videlicet:

Frater Ioannes Dei, & Apoſtolicæ Sedis gratia Epiſcopus Lucanus, Vniuerſis præſentes literas, ſeu publicum inſtrumentum inſpecturis, ſalutem in Domino. Religioſam vitam eligentes, iuxta B. Gregorij eloquium, congrua, & decens eſt intentione proſpicere, ne cuiuſquam neceſſitatis occaſio, aut deſides faciat, aut, quod abſit, ſanctæ conuerſationis robur infringat. Sanè nuper Religioſus vir Fr. Philippus de Betteris de Luca Prior monaſterij ruralis S. Mariæ de Frigdionaria Ordinis S. Auguſtini Lucanæ Diœceſis, accedens coram nobis, expoſuit reuerenter, quòd ab olim prædeceſſores, ſeu Prior, & Conuentus dicti monaſterij habere conſueuerint in ciuitate Lucana prope portam ſancti Donati, & iuxta hoſpitale pauperum, dictum della Miſericordia, quaſdam domos, & ædificia pro ipſorum commodis, & neceſſarijs habitationibus, & refugijs, maximè temporibus guerrarum, & incurſuum gentium armatarum, ciuitatem, & diſtrictum Lucan. frequenter, & ſæpius inuadentium, adeo quod in ipſo eorum monaſterio ſecuri habitare, & regularē vitam ſeruare nequibant, prout etiam nequeunt in præſenti, propter metum exercituum Lombardorum, & Florentinorum dictum diſtrictum miſerabiliter occupantium, & diſcurrentium. tamen dictæ domus eorum fuerunt, iam ſunt anni viginti elapſi, tempore aduentus ad ciuitatem Lucanam fœl. record. Domini Caroli Romanorum Imperatoris Quarti, funditus diruptæ, penitus & deſtructæ, & ſuper fundo earum alia fuerunt, & ſunt ædificia fabricata, prout hæc omnia ſunt omnibus manifeſta: quamobrem expedit eis aliquam commodam, & aptam habitationem intra ciuitatem Lucanam, in aliquo congruo, & honeſto loco, pro huiuſmodi ipſorum Prioris, & Fratrum, & eorum familiæ, & ſucceſſorum ſuorum habitatione, & refugio procurare, vbi perſonas ſuas, ac ſubſtantiam, & bona ſua in huiuſmodi guerrarum, & incurſus gentium periculis valeant ſecurum habere refugium, & recurſum. Et ideo idem Prior nobis humiliter ſupplicauit, quatenus Eccleſiam, ſiue Capellam ſimplicem S. Dalmatij Lucan. vacantem ad præſens, per liberam reſignationem, & renunciationem Vener. viri D. Ioannis Simonis de Luca vltimi olim dictæ Eccleſiæ Rectoris, quæ, vt aſſeritur, ad collationem, ſeu prouiſionem, vel quamuis aliam diſpoſitionem Capituli noſtri Lucan. noſcitur pertinere, eidem Priori, pro ſe, & ſucceſſoribus ſuis, & dicto ſuo monaſterio, & Conuentui concedere, & donare miſericorditer dignaremur: vt ibi ædificare poſſint domos, & ædificia pro eorum habitatione, & ibi conuentualiter viuere, & vitam regularem ſeruare, & diuina officia celebrare, cum ipſa Capella ſit omnibus domibus, & ædificijs denudata. Nos igitur habito ſuper præmiſſis omnibus ſæpius colloquio, & conſilio cum Vener. fratribus noſtris Canonicis, & Capitulo Eccleſiæ Lucanæ, & inquiſito diligenter, & cognito, & reperto, præmiſſa omnia veritate fulciri, de ipſorum fratrum noſtrorum infra nominatorum conſilio, & expreſſo conſenſu, dictam Eccleſiam ſiue Capellam S. Dalmatij, vt præfertur, vacantem, cum iuribus & pertinentijs ſuis vniuerſis præfato Priori præſenti, petenti, & humiliter acceptanti pro ſe, & ſuis ſucceſſoribus, & dicto monaſterio, & Conuentu de Frigdionaria, cum pleno iure canonici, præſentium tenore conferimus, concedimus, & dicto monaſterio annectimus perpetuo, & vnimus, curam, regimen, & adminiſtrationem ipſius Eccleſiæ in ſpiritualibus, & temporalibus eidem Priori pro ſe, & ſuis ſucceſſoribus, & Conuentu plenarie committentes fœliciter in Domino gubernandam, omni meliori iure, forma, & modo, quibus melius poſſumus. Volumus tamen, & dicto Capitulo reſeruamus omnia & ſingula iura, honores, & obuentiones eis in dicta Eccleſia, ſeu Cappella de iure, vel conſuetudine pertinentia, & pertinentes, quibus in nullo per vnionem, & conceſſionem noſtram huiuſmodi vllum præiudicium generetur: Quæ iura, & honores, & obuentiones ſunt hæc, prout inuenimus ab olim fuiſſe ſeruatum, videlicet quia ipſis Capitulo, & Canonicis cum ſchola ſocientibus ad ipſam Eccleſiam honorandam in die feſti S. Dalmatij quolibet anno, quod eſt quinto Calendas Decembris, in primis Veſperis, & in miſſa ſolemniter celebrandis, dicti Prior, & Conuentus eos honorare, & honorificè recipere, & eos competenter reficere teneantur in prandio ipſa die, vel ſaltem loco refectionis huiuſmodi dare, & effectualiter perſoluere teneantur eis, ſeu eorum Camerario, & diſpenſatori pro eis duos florenos boni auri, ſaluo etiam eidem Capitulo, & Eccleſiæ Lucan. iure cenſus duarum librarum ceræ, quam ab olim dicta Eccleſia, & Rector eius in ipſa die dicti feſti ſoluere & reddere conſueuit, quem cenſum etiam dicti Prior, & Conuentus ſimiliter reddere deinceps quolibet anno perpetuo teneantur. Præterea etiam volumus, & mandamus, dictos Priorem, & Conuentum teneri, & obligatos eſſe ad reddendum nobis, & ſucceſſoribus noſtris quolibet anno in perpetuum nomine cenſus, in recognitionem huiuſmodi conceſſionis, & gratiæ in die feſti S. Martini vnam libram ceræ ad ponitur Lucan. Quæ omnia, & ſingula prædicta idem Prior pro ſe, & ſucceſſoribus ſuis, & ſuo monaſterio, & Conuentu promiſit ſolemniter, & conuenit, nobis, & dicto Capitulo perpetuò, & inuiolabiliter ſeruaturum, ſub obligatione ſui, & ſucceſſorum ſuorum, & dicti monaſterij, & bonorum ſuorum. Ad hæc omnia Ven. viri Domini Nicolaus Nantis Archidiaconus, Guilielmus Stefferij Primicerius, Antonius Captani, Laurentius Puccinelli, Ioannes Cellini Vergelleſe de monte Catino, Pellegrinus Alexij, & Nutus Cecchi, Canonici Lucan. præſentes prædictis omnibus, & ſingulis conſenſerunt, & ea omnia, & ſingula, quatenus in eis fuit, & eſt, approbauerunt, omni iure, forma, & modo, quibus melius potuerunt. Quocirca nos Frater Ioannes Epiſcopus præfatus committimus, & mandamus Ven. viro Domino Lati de Solerta Canonico Lucenſi Vicario noſtro, quatenus

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

... cum acceſſeris ad dictã Eccleſiam S. Dalmatij præfatum Priorẽ induuas, & mittas in corporalẽ poſſeſſionẽ dictæ Eccleſiæ, iuriũq;, et pertinẽtiarũ vniuerſarũ ipſius, ſibiq; facias de fructibus, redditibus, prouẽtibus, & iuribus vniuerſis ipſius integrè reſpõdere, cũ per eũ fuerit requiſitus. In quorũ omniũ teſtimoniũ præſẽtes literas in formã publici inſtrumẽti per Fedocchum, & Ioannẽ notarios noſtros infraſcriptos fieri mandauimus, & noſtri ſigilli nec non ſigilli appenſione muniri. Volẽtes & mandãtes, quod de prædictis tria publica cõſimilia conficiãtur inſtrumẽta, expẽſis proprijs dicti Prioris, quorũ vno penes archiuũ Lucani Epiſcopatus, & vno in Sacriſtia Lucan. Capituli dimiſſo, reliquũ dicto Priori, & Cõuentui de Friſonaria aſſignetur. Datũ, & dictũ Lucæ in camera ſuperiori Epiſcopalis noſtri Palatij reſidẽtiæ noſtræ, præſentibus Ven. viris Domino Gerardo Antonij S. Mariæ de Saleſacco, &c. & Bartholomæo Ioannis de S. Geruaſio ſubditũ Lucan. Diœceſis plebano, & nobili viro Crucebiniolo aduocatu de Luca Comite Palatino, & alijs pluribus teſtibus ad prædicta vocatis ſpecialiter, & rogatis. Anno Natiu. Dom. 1391. Indictione 15. die 16. menſis Nouembris Pontif. atus Sanctiſsimi in Chriſto Patris & D. D. Bonifacij diuina prouidentia Papæ IX Anno tertio.

Eccleſiã prædictam S. Dalmatij tenuerunt ijdẽ Canonici Frigdionarij per multos annos poſt reformationem, donec occaſione muniendæ Ciuitatis, ob propinquitatem murorũ, funditus eſt euerſa. Ex quibus omnib. apparet, quã falſum, ac frigidum ſit commentum illorũ, qui prædictum monaſteriũ tempore reformationis Canonicorũ Conuentu deſtitutum, & Eremitarum domicilium effectum, vel Clericis ſecularibus commendatum, ſine vllo documento vero, vel etiam apparenti, & probabili, ſine ſucco, & ſine ſale, in ſuis quinternionibus ſcribere, & ad inuidiã conciliandam, & fucum veritati faciendum, per vulgus ignarum ſpargere non erubuerunt.

CAPVT OCTAVVM.

De Venerabili Sacerdote Bartholomæo Columnenſi Frigdionariæ reformationis promotore, cæteriſq; ipſius reformationis primis autoribus.

L INter immenſa beneficia, ingẽtiaq; miracula diuinæ largitatis, quibus Omnipotẽs Hebraicũ populũ à ſeruitute Pharaonis erutum, ad terrã illam fœliciſſimam promiſſionis nuncupatam perducere dignatus eſt, illud non poſtremũ, ſed præcipuum extitit, quod in libro Exodi 13. his verbis recenſetur: *Dominus autẽ præcedebat eos, ad oſtendendam viã per diem in columna nubis, & per noctem in columna ignis: vt dux eſſet in itinere vtroq; tempore: Nunquã defuit columna nubis per diem, & columna ignis per noctem coram populo.* Sanè quẽadmodum iſtud tam ſtupendum miraculum, & tam ingens beneficium rudi Hebræorum populo ſemel viſibiliter, & materialiter collatum, nulli dubium eſt, vicibus innumeris ſpiritualiter, & inuiſibiliter ſub lege gratiæ renouatum in Sanctis, qui veluti nubes militantem Eccleſiam ab æſtu iræ furoris Domini ſuis precibus protegunt, & luce bonorum operum per ſeculi tenebras, & caliginem ad cœleſtem patriam fœliciter perducunt, de quibus diuinus Vates in Pſalmo 67. *Date gloriam Deo ſuper Iſrael: magnificentia eius, & virtus eius in nubibus, mirabilis Deus in ſanctis ſuis.* & iterum Iſaias; *Dedi te in lucẽ gentium, vt ſis ſalus mea vſq; ad extremũ terræ.* & clarius Saluator in Euangelio; *Sic luceat lux veſtra corã hominibus, vt videant opera veſtra bona, & glorificent Patrẽ veſtrũ, qui in cœlis eſt.* Ita ſingulariter, & mirabiliter in noſtro Venerabili, religioſiſſimoq; viro Bartholomæo Columnẽſi Reformationis Canonicorũ Regulariũ Italicorũ autore impletũ, nullus nõ intelliget, qui huius ſanctiſſimi viri geſtorũ periodũ nõ ignorat. Cũ n. ob dirũ Schiſma, quod per annos circiter quinquaginta Catholicos exagitauit, & miſerrimè lacerauit, ab anno nimirũ MCCCLXXVIII. vſq; ad MCDXXVII. necnon etiã propter bella ſæuiſſima, quæ per illa tempora totã penè Italiam contriuerunt, non ſolùm obſcuratum eſſet apud fideles aurum Charitatis, & diuini cultus: verùm etiam immutatus color optimus vitæ Religioſorum, illorum Eccleſijs, monaſterijs, domibus, bonis partim ſecularibus in commendam traditis, partim pro cuiuſque libidine rapinis, & incendijs expoſitis, & Eccleſia penè tota vitiorum caligine obfuſa ſederet mœrens, & ſqualida, & ipſa oppreſſa amaritudine, Deus omnipotens, qui dixit de tenebris lucẽ ſplendeſcere, inter alia media, ſiue remedia, quibus ipſam Eccleſiam fugatis tenebris ad priſtinum nitorem, ac ſplendorem reduxit, dedit illi ſanctiſſimum hũc virum, religioſiſſimumq; Sacerdotem Bartholomæum, re & nomine, ſiue cognomine Columnã, ciuem Romanum, natalibus clarum, ſed virtute longè clariorem, qui tanquam columna nubis, & ignis peccatores à calore inſtantis iracundiæ diuini furoris protegens, & totam Italiam imbre prædicationis fœcundans, & luce conuerſationis inculpatiſſimæ vitiorum caliginem diſſipans, ad lumen vitæ, & agnitionem veritatis gentes innumerabiles perduxit. hic namque Venerabilis Sacerdos, cum eſſet Ciuis Romanus ex proſapia nobiliſſima de Columnenſibus, Canonicusque Coronenſis, diuinarum, & humanarum ſcientiarum eruditione clariſſimus, ac in ſtudio ſacrãrum literarum optimè verſatus, verbi Dei prædicator egregius, ſuper omnia diuini honoris æmulator zelantiſſimus, ſalutiſq; animarũ negotiator auidiſſimus, benignus, pius, miſericors, peccatoribusq; adeo cõpatiens, vt illorũ pecca-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN